

Голові разової спеціалізованої вченої ради СВР ID
35.735.031 Національної академії сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного,
доктору історичних наук, професору
Виздрику Віталію Степановичу,
вул. Героїв Майдану, 32, м. Львів-26, 79026

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію

ДОЛГАНОВОЇ Маріанни Володимирівни

**«Історичний досвід створення та функціонування інституту військових
капеланів у постсоціалістичних країнах (90-ті роки XX – початок XX
століття)», подану до захисту на здобуття наукового ступеня доктора
філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія»**

Актуальність теми дисертації. Розв'язання Російською Федерацією війни проти України з 2014 р. у гібридному, а з 2022 р. – у повномасштабному форматі стало потужним каталізатором для вдосконалення капеланського служіння як важливої складової діяльності Збройних Сил України. Такий розвиток подій є абсолютно логічним. Значення й важливість кваліфікованої духовної, моральної, психологічної підтримки для воїнів, що перебувають в умовах жорстких бойових дій, щоденно змушені долати складні завдання й екзистенційні виклики, важко переоцінити. При тому, як позує практика, таку потребу відчуває не залежно від того, є вона віруючою, чи ні. Тривання війни, нагромадження її травматичних досвідів і наслідків спонукає до постійного осмислення ролі й завдань капеланів, удосконалення форм та засобів їх діяльності.

Важливим у формуванні ефективного стандарту служіння військового духовенства поза сумнівом є врахування досвіду в цій сфері інших країн. Спеціально цінними при тому стають напрацювання й практики в державах зі

